

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЙ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Львів, 12. серпня 1928

Комінтерн говорить не вжучись ічим про війну, про революцію, про контрреволюцію, про розклад буржуазних, капіталістичних армій, про методи розкладової праці в них, про громадянські війни, про колонії, словом про все, що можна валити й розкидати, бо тільки на розвалинах капіталізму — твердять так, вірять і роблять комуністи! — можна будувати новий світ, такий світ як є тепер у СРСР. Для Комінтерну компромісів нема. Але осередком всіх обстрілів, що летять з теперішнього комінтерніського конгресу в Москву є не Англія, і не Польща і не Франція і навіть не фашистська Італія, а саме другий інтернаціонал, тобто соціал-демократи — комуністи звуть їх соціал-зрадниками! — всіх держав. На них падають тепер громи з Кремля. Боротьбі з ними присвячують там найбільше уваги. Іх хочуть позбавити впливу на всі робітничі маси. Бо тільки опанувавши всесіло фабричне й міське робітництво — комуністи зможуть рахувати на повну віданість реалізації своїх плянів про громадянські війни, революції та диктатуру пролетаріату в світовому розмірі. Тому нічого дивного, що Мекдональд чи Гендерсон, Вандервельде чи Блом є в очах комуністів більшими й небезпечнішими ворогами ніж Чемберлен чи Пойкаре, Штрессман чи Прімо де Ріпара.

пальла, Вандервельде, б. бельгійський прем'єр, а далі австрійські державні відповідальні соціалістичні діячі, а також німецькі, французькі і норвезькі, чеські та польські й інші. Але чи вони були відповідальними носіями влади, чи вони й тепер несуть за неї відповідальність, та чи можуть вони промовляти так, як Комінтернські діячі, тобто чуючи за собою таку силу як комуністи в СРСР та його червоної армії? Безперечно ні! І тому там — у Брюсселі ні патосу ні зарозумілості, ні погрози, ні самопевності не видно й не чути. З Комінтерном і взагалі з комунізмом там поводяться у рукавичках, його майже не зачіпають. Можна сказати, щоби менше делікатно поводились на конгресі в Брюсселі і з капіталізмом, імперіялізмом і фашизмом. Навпаки з тими панцирами поводяться там і підходять до них ще делікатніше. Колись перед війною не так бувало! Тоді конгреси Інтернаціоналу проходили під знаком принципіалізму. Тепер запанувала в ньому компромісовість, яка, очевидно, мусіла знайти собі там право горожанства, бож майже всі лідери Інтернаціоналу як не були відповідальними керівниками та є бодай співкерманичними поодиноких урядів у капіталістичних державах. Отже компроміси в політичній тактиці, компроміси у співпраці з бур-

Нічого отже дивного, що й усі фрази про боротьбу з капіталізмом на соціал-демократичному конгресі в Брюсселі деж компромісові. В програмових промовах Гендерсона Вандервельде найзавзятішим атакам піддала б'юшівська диктатура в Італії і... теперішній режим у... Польщі. Про комуністичну диктатуру там не говорилось. Шойно пізніше на якомусь там з черги засіданні заініціював неспіло бабачки на тему комуністичної диктатури російські соціал-демократ-емігрант Дан. Поза тим і пакт Кельзюга і справа безпеки і справа русської окупації ну... і самоозначення теж мали своїх речників. Але всі вони зачіпали ті справи — крім пакту Кельзюга, який приналеж позитивним — радше тому, що соціалістам б'юшів було порушито й на них зааргументувати, а не тому, щоб вести активну боротьбу за самовизначення чи за розаброньовування чи за визволення поневолених. Все те яляних — після давно минулих днів!

Два інтернаціоналі! На третьому розмах, життяє снага, віра; на другому стриманість, повага і знане невикористовування потенцій відданих собі мас. Суперники періодично розположені до зудару, що скорше чи пізніше наступить.

на закон про конституцію: врані з 21. жовтня 1927, (пінт. на підставі свід. часопису „Про патрія“ Варшава, 1927) — мають перший 22. другий 26. прочитали. А слід зазначити, що колишній фашистський уряд вивдав ще цілий ряд інших законів, котрі дозволяють або посперати. І нічого вони не вказує про „наказання господарську палату“, як не робить проф. І. порекцій. Взагалі, мається враження, що в данім випадку зроблено спробу вкваліфікувати матеріал в міністерству форм. наслідком чого ми маємо тільки самі постановки, але в середній між ними не наголошено майже нічого. Не відомо, яку ціль мають мати ці професійні свідки? Чи тільки фугувати на випадок набуху конфлікту між підприємцями і робітниками? Чи може вважатись перебрати на себе ціле економічне і соціальне законодавство від парламенту? В першій випадку їх істинування означає, бо і так тепер для цієї цілі вже існують відповідні установи, авторитет самим життям (арбітражний суд в Німеч.) В другім випадку їх друг ділення був би величезний, але тоді слід було б шукати за них якийсь критерій, що взагалі дає їм право керувати і — найважливіше реч. треба покласти якусь межу — для парламенту справи такі а для проф. організацій другі. Іншине вилізе безсильна плутиця. Тому ми судимся, що всі ці позивні спроби позичилися повною невідомістю. Пробувала Німеччина починати щось робити з „Рајхсінтєрнштатс“ом але сьогодні про неї якось нічого не чути. Таки ці справи, котрі ми маємо навести як другі істинування державної господарської ради Німеччини дали дивильні при лічмачкам раїстаксу. І тільки одні більшовики перекладають цісну організацію рад (белів) та на свій абсурдний свою державу. Але всякий знає, що ця організація теж має характер виключно і строго політичний. „Белопартійні“ а більшовицькіх рад — без найменшого значіння. Вся влада і сенс лежить там виключно в руках комуністичних партійних, а радних ком. держав.

Тя поки оправа не стала актуальною. І лише подвійного прокиту проф. Яворського змалювали не згадує за опрацюваннями прокиту ємних підземних конігити, а за стьєє, годі елзбораторі проф. Яворського називає малює великі лінійні і глибокі його аналізувати. На черзі є куди важливі, політично-устроєні питання. І в їх сторону повинні бути звернені всі члени нашого громадства.

Д-р Павло Лисня.

Проект польської конституції проф. В. Л. Яворського.

[illegible]

На жаль, сформульований проєкт проф. В. Л. Яворського, є такий туди, такий загальний, що про нього а теперішньому виді важко сказати щось конкретне. В деяких місцях навіть намагалися проф. Яворський розділити загальні цілі на конкретні.

ним "примусових професійних союлів" та "початкової господарської палати" як їх надбудова, але так і укласти у внутрішній устрій цих союлів. В одній із точок є мова про організацію союлів в "національно-мішаних округах". Ровенський союл мав би в таких округах на підставі цього проекту ділитися на "національні секції і секцію спільну". Як бачимо, польський професор думав не тільки про "нацспівство" вищого класу але й цілих націй, та про їх "дискримінацію" в організаціях суверенної держави. І додав ось яку багатомовну постанову: "Вибір органів національних секцій не мають бути передвернені на підставі національного катастрофу виборців тільки на підставі означення національності кандидатів". Іншими словами: В "мішаних" округах могодб напр. істувати окрема українська секція хліборобів (загальна чи може особа для власників — великих, середніх і малих; а особа для робітників хліборобських і т. д.), окрема українська промислово-робітничка секція, окрема українська і для т. як відомих професій. Означте кандидатів до управи вибирали всі секції чи пак всі їх люди. І ви тільки прикладалосяб відповидний список кандидатів до національної приналежності. Можна собі уявити, як тоді виглядало тава управи, козби про вибір втілює українських кандидатів ринали не-українці! Проф. Яворський і "дискримінація публічної адміністрації, приватизації професійним союзом, як автономним органом", признає в останнім випадку тем тільки спільній секції (а не нап секціям). Оське обем ділення цих національних секцій був би різний музі, бо пощо вони взагалі малиб істувати, козби не мали жадних уповноважень?

Аналізівчий фашистський паде-
ний закон про утворення вірних від-
носин праці з 3 квітня 1929 (шт. на від-
ставі праці: Тадеуш Дембушні, Теодор
руку фашистського міністра судни-
вального Веліша 1929, стр. 172 і 173)

(Из нашего корреспондента.)

Получено 5. августа 1928.

Получено 5. августа 1928.

Є в цьому місті багато добрих, гарних, навіть пречудових річок, якими і Франція може бути горда і від яких і чужинцям незлобою можна навчатися. Ні париські телефони, ні париські пишталі туди, себто поміж річчю достойні наслідування і при-
стосування, не належать.

Тутешні телефони мають у світі цілком добре заслужену славу — одних з найкращих. Старі, заляпані апарати, провокаційні палілки обслу- га: Ніколи не можна на них рахува- ти. Буває, правда, як одержить по- трібну вам сполуку. Але різно час- то буває, що все сердитоє перел а- паратом чверть години. Це колині — уряднична нас ілює: А жоді віднається, то застє кам не ту спо- лужу, вам годба А що кажа

сподука записується на вашому рахунку, то платите й за помилки або за вузько укладені. Домогатися у випуску фальшивої сполучки в вашому рахунку на можете. Однак воно знов конституційне багато часу, терпеливості й прихильності досади, тай — в більшій частині випадків нічого вам не прийдеться і з ним несподівано прийде платити. А ні, то візьмуть вам телефон.

Такі відносини панують у цьому величезному городі, з 4 мільйонами людності! Яка причина лиха? Задача. Вороги республіки й соціалізму вперсяють, що вони лежать у державній монополії телефонії; не маючи суперників, державна монополія гадає собі в публіки. Може в цьому і є щось правди. А проте в державній монополії телефонії напр. у Берліні та про такий скандал в телефонах як тутешній, там ще не чували.

Від якогось часу ядуть ірані на установлений новий телефонічний системи, автоматичної. Це буде бупім-то щось ідеальне. На жаль, виконання цього ідеального плану не можна надіятися скорше ніж за 10 років. Десять років! Кілько а нас довжило того часу?

Однак ще гірше (якщо воно можливе) стоїть справа з париськими шпиталями.

II.

Не можна сказати, щоб їх тут було мало. Правда, певне й не забагато — супроти безупинного припливу людності до цього міста. Але — які вони! Як там „живиться“ хорих? Як там відносини?

Звичайно — вам до цього байдуже. Переходите погляд на цих великих будинків, переважно в доброму французькому стилі епохи Людовика XIV, і не в голові вам думати про те, скільки там людського терпіння. Про те, скільки там приниження людського, і підозрівати не можете. Тільки припадком, вранді-годи, котрийсь земляк — робітник, студент, студентка, яким приходилося там побувати, говорять нам про свій шпитальний час в острахом і обуренні. Та безпосередньо, на власні очі побачте і на власній шкірі зазнаєте париські шпитальні гаради тільки тоді, коли або самі туди попадете, або коли неодоли присилує вас лічити в тутешньому шпиталі когось з близьких вам.

Останнє прийшлося наприр. нам пережити тому рік, а від кількох

тижнів знов нас тимчасово побиває доля. Крім жури за різного недужого мавте на голові ще й жалі і співчестія, що і шпиталь державний, і приватний персоналу не така, яка повинна би бути.

Публічного шпиталю, який відповідав би всім вимогам нової шпитальної гігієни, тут платалі нема; приватного помітні дуже мало. Вся решта — старосвітські будівлі, 300—400 літ піку. Значить: помости дерев'яні, стіни вапном побілені, вікна не пристачі. Замітають салі з хори́ми — мітлами; а щоб було ще більше пороку — збивають його сухими мітлами зі стелі й зі стін. Дерев'яні без пружин, а персонал „дупає“, тріскає ними за кожним проходом, день чи ніч, аж стіни трясуться. Уявіть собі, як потуваються серед цього нещасні хорі — з температурою, з боллями голови, з безсонницею, з великими терпіннями. Ніч, кажуть нам, страшне некло.

Харч такий лихий і нещасний, що здоровому не хотілося його торкати; його мало, він неапетитний, в похорбленій посудині поханий...

Однак все те ще байка в порівнянні з невідчужливістю й недбалістю прислуги.

Шпитальна прислуга — це чорна пляма на французькій цивілізації.

III.

Правило в ній: гримати на хорого, а боляй — нічого собі ні з хорого, ні з його терпіння, ні з його побажань не робити. Жіноча прислуга розповідає собі сплаті, не вгаває займатися самим собою і своєю красою. Солидарно з мужеською вона тільки відобрає свою панщину і тільки овоглядає на годинник: коли пора піти до дому. Для хорих — нетерпеливості, насупленості, буває й сердитості.

Є винятки, однак це справді тільки винятки.

Раніше, кажуть, перед розділом перли від держави і перед прогнанням жіночих конгрегацій воно було без порівняння краще: хорих доглядали по шпиталях монахині, які — хоча й вони не ангели, то — такі мали моральне виховання і стрим. Потім їх прогнали, майже зовсім. А місце їх займає прислуга світська, яка тут „відроблює“ свої години. Засад: як найменше витратити сили, і як найкорше піти до хати. А хорі — Бог з ними!

Відповідальності — ні перед ким. Лікарі переважно з такою самою

психологією. Нездарно платі, відбавляють панщину — за розміром незначними витратами шире відданих трудівників. Жалкуватися перед ними на грубість прислуги — зайва річ. Лікар, хочби хотів, то нічого прислугі пробити не може. Вся прислуга, як і салі, аорганізована по синдикатах, ліній, правих, християнських, соціалістичних: позай лікар, чи дирекція, треба покарати або п'ягати котрогось синдикального — бує це страши усієї прислуги шпиталю, а то й всіх шпиталів, по солідарності.

В результаті — погані відносини в тутешніх шпиталях. І не видно звідки могла би прийти поправа.

На економічні теми.

Організація кооператив оборотного короткорочинцевого кредиту, першого ступня.

(Дискусійна стаття.)

IV.

Самовистарчалність.

Не можна нам засновувати тільки на самопомозі обдураних але нежиттєздатних кредитових кооператив. Вже із поняття самопомози випливає, що остаточною метою кредитової кооперативи має бути примування до такого стану, щоб стати самостійною і незалежною кооперативою, яка жне тільки на свої власні оборотні фонди, то значить, що має стати самовистарчалною. Самовистарчалність творить підставу кооперативу. Однак і дійсні обставини змушують нас до пров'яття і внаслідок цієї підстави та до дійсного її придержування. Якщо кооператива заснована там, де є умови розвитку, то не повинно їй хибити оборотних фондів.

З постійних кредитів при заснованні можуть кооперативи тільки там користатися, де або заснували, уфундували і урентували на треба свою власну самостійну і незалежну грошово-вирішувачу центральну касу, як напр. познанські

Збіже і пашу

дорібок Вашої щоденної праці, забезпечуйте від огню тільки в своїм Товаристві взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. РУСЬКА Ч. 20.

Інформації уділюють місцеві агенції. 205 3-2

Не думайте тільки, що стазавалинне — нічим нас не торизувало. Більше ніж десяти частина хорих у французьких шпиталях — чужинці, переважно туди робітники. А серед чужих робітників у Франції є лий 30 тисяч українських робітників, переловіть в Галичині і Волині. Відповідний процент їх „лічиться“ в тутешніх шпиталях, а доля їх тем важча, що не знають мови, що кофобілі тутешньої преси велика, та й що ніхто — ні наші партії, ні наші громадські організації, ні наші наше духовенство щми нещасними робітниками не цікавиться.

В. П.

кооперативи „Банк Зайонаку спудка з робочих“, або там, де держава, сповничи свої обов'язки на полі господарств і суспільної політики, за посередництвом банкового кредиту підтримує життєві одиниці і установ у напрямі уніфікації і організації насадження на — дотичному полі.

На жаль, як в однім так і в другім напрямі відносини для української кооперативі покищо укладаються некорисно і тому українська кооператива маєтиму обставинами не тільки визнавати правило самовистарчалності в майбутньому значенні цього слова, але і в практиці щоденного життя його строго придержуватися.

V. Райони.

Округ діяльності кредитової на самопомозі й самовистарчалності окремої кооперативи першого ступня повинні бути такий, щоб вона в своїй окрузі могла прибувати з уділ і опадів тільки засобів, скільки потрібно для її життєздатності, а з другого боку, щоб могла легко і з успіхом сповнити свої задання як щодо ширення (іє) опадів і абсорбції вкладає опадів, так і щодо дошляного обслуговування своїх власних оборотних короткорочинцевих кредитів в таких розмірах, які собі визначила. Округ такий не може бути ані за малі, бо тоді кооператива не була б життєздатною, ані за великий, бо не могла б сповнити свого задання як слід.

У kwestіонарі, розісланім до кредитових, повітових кооператив, на об'єктив-

АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ.

ЧУДО.

Професор Н. Н. в Н-ській гімназії аякався першим класичним фільмолюбом на усю Галичину, бо говорив по грецькому начеб це була його рідна мова...

Вина річ, що нікого зі своїх учнів не зміг навчити тих класичних мудрощів, бо після своєї методи ставився до своїх учнів так, начеб вони були вже готовими Софоклами, Демостенами, а щонайменше Ксенофонтами. І тому вони взаїмно себе не розуміли.

Йому одного вечора трапилося така пригода, що видався чудом як іноді в Кані Галицькій. Тут треба кончею представити „ситуаційний план“, де ціла подія відбувається. І треба ще додати, що професор не дочував, а ще більше не дозвджував.

Отже уявіть собі більший партерний дім, в котрім йдуть (краще стоять) чотири білий фронтоні покої один за одним рівнобіжно з вулицею. При тій вулиці напроти стоїть магістратська криниця з помпою. — Професор любить випити. У нього в бібліотечній шафі поміж грецькими та римськими класиками, коментарями та словниками побіч грубої історії Момзена, стояла все пляшка з запіканкою і чаронка. До неї заглядав професор кожного ранку по-вз шклянку і переп'явшись, коли

вернувся зі школи. Професор належав до тих, що люблять випити самі без компанії.

Увечір по-вечері любив професор випити пива, теж на самоті, але не відразу. Приносила служниця карафку пива і ставляла на один вікні, а біля неї шклянку. Професор аставав від вечері, проходився через усі чотири кімнати в скрипучих черевниках (тоді була мода на таку скрипучість), наляв собі пива в шклянку, випив, поставив. Ходив, знову випив, знову наляв, і знову ходив, ходив і думав... Над чим? А що кому до того? „Ді геданкен зінд дольшфрай“ — сказав якийсь старий австрійський акцизник... Мусія про щось думати.

Додати ще, що в часі тих проходів у фронтоних кімнатах не світилося, а жінка з дітьми побувала в задних кімнатах. Така поведінка професора лийшла у звичай. Жінка знала, що не треба світити, діти знали, що не треба татові перешкоджати, а служниця знала, що треба принести карафку пива і поставити на те саме місце на вікні а побіч чисто вимиту шклянку.

Згодом довідалися про цю поведінку і гімназисти (чого би ті урентелі не довідалися!). Іх це зацікавило, пізкралися під мур і при світлі банманої магістратської ліхтарні побачили, що у професора ліється, бо вікна не мали прислон.

Одного літнього вечера, коли на темному голубому небі блестили зорі, шмигали надвчі зорі, а місяця не бу-

ло, кож на вулицях блимали дрімучі ліхтарні, а гамір уличний зачав стихати, професор скрипіл своїми черевниками по помості, і коли докінчивши котрусь там з черги шкляночку пустився далі по своїй щовечірній орбіті, на вікні сталося чудо і пиво переміналося у воду. Судьба так якось запорядила, що професор поминув одну туру „попіяше“.

Нарешті він приступив до вікна, пошукав руками карафку та шклянку, наляв життєдайної рідини і приклав до губи...

Я вже казав, що у професора змісл зору і слуху був притуплений, але смаку ні. Ну — а смак води інший як смак пива і легко його пізнати.

Професор не міг а дива виїти... Недавно ще пив пиво, незале пиво, з місцевого бровару, а тепер вода?

Попробував ще одним ликом... так, вода...

Зором не міг того сконтролювати, але смак не міг його оманути...

Він налякався... Хопив шклянку і біжить до задних кімнат де світилося...

— Мариню, Мариню, кричить до жінки, дивись, що це таке?...

У нього дріжджали руки.

Жінка знала шклянку і придивалась під світло.

— Це вода — приткала до губи — так, це вода...

— Я сам знаю, що вода, але перше було пиво...

Пішли обое до загадочного вікна принесли карафку мало що и помчу.

— І це вода... — Може Настуня помилилась і замість пива поставила воду.

— Ні, перечив професор, аж недавно пив пиво із тої самої карафки — Він дуже хвилювався.

— Якесь чудо сталося — сміялася жінка, — що пиво переміналося у воду.

На те відзивається малий синок Влодько:

— Так, так, переміналося. Нам говорив о. катехит, що так само переміналась вода у вино в Кані Галицькій...

— Ти дурний, — буркнув на нього професор.

Хлопцеві це не подобалося, що та-то назвав його дурним. Таж о. катехит говорив їм в школі, що так було...

Тепер панство стали оглядати карафку... Була та сама, що й перемісцем купила професорова у Либманна, а може така сама... Згадка...

Та цю загадку був би у мить ясен магістратський поліцей, що стояв недалеко на площі і бачив до-востань, як двоє гімназистів напоумили води з криниці в карафку, поставили на вікно професора, а карафку з пивом забрали і пропали з нею в темній бічній вулиці.

Йому цей жарг дуже подобався. Йому цей жарг дуже подобався, жай за відповідне мішатися до хлопчик збентів...

Не знаю, чи професор довідався коли, яким чудом сталося це чудо...

ратив, виявилось 47 на засновування кредитних кооператив першого ступня по районах: Прикладів систем району згідно з вислідом інвентаря — будова вказаних трактувати можливий повні роки. В кожній повіті нахотяться місця і великі села, що є осередками для великих сільських громад. Оцеї місця і села у верну тергу могли би стати осередком кредитних кооперативів в об'єднанні діяльності на найближчі сільські громади.

По зорганізуванні кредитних кооперативів в осередок по місцевостях і великих селах, організація пішла би далі на етапів не села в повіті, а найближчі оці, а паровою середні, стали би осередком кредитних кооперативів першого ступня, групуючи коло себе сільські громади, не об'єднані ще іншими районами.

Розмежування могли би перевести в першому місці місцеві кооперативи в кредитові і не кредитові, що по повітах уже працюють і в відносинах в повіті добре об'єднані.

Як колектив передумови засновання кооперативів треба прийняти те, що в кожній громаді, яка належить до даного району мусить бути заснована збірницький збірницький рівночасно з введенням у життя кооперативів.

Оскільки мова про гроші, яка повинна бути адекватна, тоби кооперативу можна вкести в життя, то вивести на увагу, що найважливішим чинником укладання кооперативів не повинна перевищувати 50 ас. вкоста 3000 ас. адекватна на фонді резервних, укладках і вкладках — повинна би вистачити до відкриття діяльності кооперативів дрібного оборотного кредиту а тим, що всі інші умови будуть виконані, а головним чином, що утрата буде на разі безплатно працювати, що дозволить кооперативу на разі не буде одягана та що осередком вкести в життя збірницький дрібний об'єднання в кожній громаді, то до району належить вкосту 3000 ас. повинна вже зібрати збірницький об'єднання, яка мала підготувати грунт для кредитової кооперативу.

Для появи повинна би обійматися 2000—4000 ас. а тим, що при районуванні треба брати на увагу місцевий стан населення.

VI. Відповідальність.

Відповідальність і спосіб творення власного капіталу становлять дві підстави справи, які треба зміло розв'язати тому, що від зміло іх розв'язання залежить розвиток кооперативів оборотного, короткочасного кредиту першого ступня.

Соціальна обмежена відповідальність є підставою довіри до кредитової кооперативу, бо велике майно всіх членів кооперативу разом, тоби не були козачкою і незалежні люди, спростав довіру, яке є необхідне, тоби притягнути чужий капітал вкладовий, ким кооператива головним чином обертається. Обставина, що претензія вірталася (вкладника) на випадок потреби, може бути при ліквідації кооперативу покрита з майна одного тільки заможнішого члена кооперативу, якого можна довільно вибрати, з рішучею для вірталася (вкладника).

А при засновуванні кредитової кооперативу, думаючи і про майбутнє, треба розуміти не тільки на дрібні, масові відповідальності, які на відповідальність може і не будуть одягати уваги, але треба зрозуміти також і на більшій вкладній широті загалу і сільських людей, що стохотять емікації зі здоровим кооперативним рухом, але одначено і стохотуть на величність що до доброго забезпечення заощадженим ними гроша.

Обставина ці має для кредитних кооперативів різноманітні значіння. На обмежену відповідальність, тоби і вкосту не вкести і більш вірталася (вкладника) хоч би а отаду на тяжку і довгу процедуру при ліквідації кооперативу в обмежену відповідальність.

Обмежена відповідальність навіть вкості відбирає майні кредитові кооперативні просто жмугу користуватися чужим капіталом.

У вимовних тільки обов'язках у кредитних кооперативах першого ступня може бути опрацьовані прийняті обмежену відповідальності, однак тоді необхідні умови успішного розвитку кооперативу є збірницький значний власний капітал на валіях і резервних фондах.

Добийли і ошадні газдині жапають виключно ЛЯКЕРІВ ЛЮЦА (Lutza)

1715

відзначених 4 нагородами державними і 22 медалями, а то:

**Лякерів емалювих
лискучих білих.
Лякерів до долівки
з гарним полиском
чебувалої тревалости.
набуття у всіх складах фарб.**

9—11

Членами кредитних кооперативів є тільки доос головні тільки довинники. Завсім слухає річ, тоби вони заручились обмеженою відповідальністю за чужі капітали, одержані кооперативом для них до обороту. Кооператива нічого на обмежену відповідальності страстити не може, а навпаки змусує тільки на довіру у вкладників, які коли не стохотять, не мусять бути членами кооперативу, одначе вкладниками своїми кооперативу можуть підпомагати.

А в практиці життя, — значна вкоста вкладових вкладників необхідна потрібна кооперативу до розвитку, а не тільки на величність вкоста, адекватна овертально чиним самим вкладниками як уділ.

В Познанщині в 1926 році на 120 „Людських Банків“ було 202 з обмеженою відповідальністю. В Німеччині є тисячі Райфбайзенів тільки з обмеженою відповідальністю. Перед війною було в Галичині з обмеженою відповідальністю понад 400 українських райфбайзенів під патронатом Вільяма Красного і понад 163 українських райфбайзенів на Буковині, тепер є їх у Галичині понад 200. Вей райфбайзенів в деревні (1905) є з обмеженою відповідальністю.

Широкий загальний прийняв для до обмеженої відповідальності кооператива оборотного короткочасного кредиту, ажкися а тою формою кредитової кооперативу і вкостує всюдні тільки у підставу кооперативів першого ступня.

Тому і у нас змисно не промовляти за прим, тоби зміняти те, що вже прийнялося як корисне і що для розвитку кооперативів оборотного кредиту першого ступня є необхідне.

Омелін Омелін.

Останні вісти.

**ПОХОРОН РАДЦА МАЄ ВІДБУТИСЯ
ДУЖЕ УРОЧИСТО.**

Хорватська селянська коаліція хоче надати похорон Радца характер великої політичної маніфестації. В поході вкосту участь головні селяни і міщани в більшості коло 300.000 осіб.

**ВІДКРИТТЯ ЗАМАХУ НА ПРОВІДНИКІВ
ХОРВАТСЬКОЇ КОАЛІЦІЇ В ЗАГРЕБІ.**

Бігородська поліція повідомила поліцію в Загребі, що був провідник комітету Катовіч а трьома товаришами укладся до Загребу, тоби підступити на редакцію дзеника хорватської селянської коаліції за убивство Рістовича. Поліція зайняла помешкання рад. В Загребі навує велике обурення. Прийняли посли Трумбача і Прібічича уприсяли їх не брати участі в похоронних урочистостях, сподіваючись на інк замаху.

ЗАКІНЧЕННЯ КОНГРЕСУ ІІ ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Виконавчий комітет робітничого Інтернаціоналу представив на соціалістичному конгресі пропозицію в справі звесення емігрантської марк. Конгрес прийняв через з'ясування резолюцію в справі роздроблення. Однозначно ухвалено маніфест до робітничого світа, в якому стверджується, що мир не є установлений, зброєння проставляється, місцевості нахотяться на утишок в багатьох краях, а демократія затрошена диктатурою, що є загрозой також і для визволення пролетаріату. Тресті опинюються сім, напів уприсянується рішучі

краї, зоключно вимискуючи неорганізований пролетаріат кольорових рас. З цілого серця Інтернаціонал підтримує боротьбу пролетаріату Польщі проти реформи, які під виглядом зміни форми демократії намагаються її змінити. Маніфест вкостується осудом діяльності комуністів. В політичній дебаті на пленумі конгресу под. соці. Независимості стверджені, що небезпека фашизму в Польщі є більша ніж судять на Заході. Розв'язання нап. питання на Сході Європи не можливе поки соціалізм головної народності має до діла з націоналізмом меншості. Тому вкостується факт організування в Польщі українських соціалістів. Відносини Литви займає неспеціалізовані: в кожній випадку не може бути війни. ППС є відповідальною за судбу демократії в Польщі і відповідальність ту спільно бере на себе.

На закінченні конгресу промовляв Гендерсон, дякуючи бельгійським товаришам за вкосту організування конгресу. На тім конгрес закрито.

**УМОВИ ЦІЛКОВОГО ОПУЩЕННЯ
НАДРЕНІ.**

Газ „Дейлі Мейл“ подає, що німецький уряд змисл повідомлений довірою через Париж і Брюссель про те, під ким умови Франції і Бельгії агодяться на цілковите опущення Надрені. А саме: 1) демілітаризація Надрені при установленні контролю; 2) урегулювання зобов'язань підлягати Довес згідно з бажаннями Франції; 3) відшкодування 7 мільярдів бельгійських франків, які німецька влада емітувала в Бельгії в часі окупації.

РЕВОЛЮЦІЯ В БРАЗИЛІ ЗРОСТАЄ.

Парагвай концентрує далі війська над границею Бразилії, де вибухла революція. Подорожні бракує. Увійшли і революційної стріфи оповіяються про скорі її поширення.

ЗІЗД ЛЕГІОНІСТІВ У ВІЛЬНІ.

12. ч. м. відбувся зізд легіоністів у Вільні, на який окрім тисяч легіоністів прибули різні високі достойники і марш. Пласукаський. На урочистій академії промовляв президент Вільни Фомакський, воєвода Рачевський, ген. Ридз-Смиглі і маршалок Пласукаський. Зізд ухвалив резолюції.

ПОХОРОН СТЕПАНА РАДЦА.

12 серпня в. м. відбувся в Загребі похорон Радца при численній патовій селі. За домовиною шла родина понерастого, представник королів ген. Матіш, ком. четвртої армії, і посли коаліції. Була виглошена тільки одна промова. Похорон відбувся в поанім порядку.

**Біржа.
Гроші.**

Америкаський долар 8.88 00—8.88 50, канадський долар 8.88 00—8.88 50, чеська корона 0.26 25—0.26 70, австрійський шілінг 1.25 50—1.25 80, румунська лея 0.06 25—0.06 50, французький франк 0.14 30—0.15 00, швейцарський франк 1.71 25—1.72 50, фунт стерлінгів 11.40 00—11.60 00, радянський червонець 2.50—2.60.

Золото 20 корон 16.50 00—16.75 00, 30 франків 13.50 00—14.00 00, 10 швейцарських франків 10.40 00—10.70 00, 10 російських рублів 37.00 00—37.50 00.

Срібло 20 австрійських корон 0.67 00—0.68 00, 5 австрійських корон 3.16 00—3.20 00, австрійський фунтер 1.01 00—1.02 00, російський рубль 1.25 00—1.26 00, корейки за рублем 1.43 00—1.45 00.

По широкому світі.

До Конна приїздили двоє членів радянського міністерства закордонних справ. На конференції в Вальдмаріамі вони мали дебатовати над справою підписання пакту Кельдоса і польсько-литовського конфлікту.

Дня 26. ч. м. відбувся в містечку Утіліні на Литві селянський конгрес, в якому вкосту участь президент Симонов і прем'єр Вальдмаріам.

У полудня в Бразилії відбувся революційний Парагвайський уряд замкнув границю.

В провінції Куоінг-Туанг, у Китаї, розстріляли 192 комуністів, що нахотяться до заговору, організованого агентами третього Інтернаціоналу.

Представники соціально-демократичної партії об'єднали цілу Хорватію знову і нахотяться поселення до спокою.

КАВАРНІ І БАРИ „ВАРШАВА“
найдегальніший і найпримітивіший
забавовий зальок Львова.
Від 11. серпня підвізана зміна
244 програми. 1—1

НОВИНКИ

— Градова бури в Рогатинщині. Піснуть нам: В четвер 2. серпня навістала Рогатинщину страшна бура з градом. Наслідки катастрофічні. В деяких місцях падав град як бульба і липини усе збіло і вкостує до тав. В селі Залозаніві град покочивав усі ніжини, полівки дерева як ошачі, так і придорожні. Село не стоїть накроку голоду, бо град навістив вкостує діляк барбарі. Особливо постраждали села: Залозанів, Підрилля, Стратин, Підзаміш, Ягуп, Мелка.

— В пам'яті розстріляних Іжківців. Дня 26 липня ч. м. відбувся в православному церкві в Берліні пам'ятка по пати Іжківців, які вкосту жертвою німецького Довбаського процесу. Ініціативу до адекватності цієї пам'ятки взяло на себе українське 7-го при високій технічній школі в Шарлоттенбурзі „Ліпінго“. Це 7-го об'єднує в собі всіх українських техніків, як студентів, так і тих, що закінчили свої студії, які стоїть на ґрунті української незалежності. Хоча вони має характер не політичної організації, лише тільки характер корпорації, то в цьому випадку вони укладли своїм обов'язком з кийсь спосіб зареагувати на акти збройного насильства в терору. Поза українською колонією, яка була досить численно заступлена на пам'ятки, варто відзначити присутність представників німецької професури, академічної молоді і кількох представників німецької та англійської преси. На цій пам'ятці змисл раз змислюється, що правосладна частина української колонії в Берліні не має власної церкви і священника і тому примушена в таких випадках йти в прихід до росіян. — Л.

— Львівська хвороба. Показується, що кондуктор Левадоский, постріляний жінкою на любовному тлі, не смер нехотію одержавний ран. Напавши, він змисл здоровий вплив на дикі зі шпиталю і перепоросився вже з жінкою, яка покінчила життя в асфеті. — Вкосту а ганку і сильно потоварило 50-літня Злата Меркулес при кул. Похорон ч. 30.

— З постілі хвороби. Незвідомі банальні напали на жін. купця Аропа Білжера, що вкосту асмом зі села Палава до Стяги, повіт Ніско. Ограблений його зі золотого годинника 17 золотих та рубонів його, вітків. — В Лодзі перевертає поліція численні а-рештування серед комуністів. — У Лодзі вітків з торж. засуджений на 6 літ важкої тюрми комуніст Вальдас Квятковський.

— Летувські катастрофи в Польщі не перевищували. Біля Платринова наліз місце нова летувська катастрофа, яка чудом адекватна не покінчилась трагічно для обох летувців, що були на апараті. Від довгого тусу лема просто дія в Польщі без летувської катастрофи. Це факт, який нахотяться адекватна прикладного сигналу, тим більше, що вкосту тих всіх катастроф не можна емікації виключно на рахунок місцевих випадків. Тут вкосту передовсім неадекватності і неадекватності чинників в польському департаменті летувців.

— Ше про Кубань і Ізясковського. Революційний до неможливості польського пресою кийсь лет „Людський огляд“ Ку-Сай та Ізясковського відомості до. най-бажачого року!

— Рішкі містки. Кийсь Троцького п. а. „Людський огляд“ в Росії а промовляється політичного біра змислюється на інк. — Левадоский, про який тривалий смертний вже писали, липини в містечку фукт у спадковій жінці і сироті. — В Но Йорк

непалі банкіти на банконе авто. Учинили жахливих бомб, ограбили авто з 20.000 доларів. — Між англійськими підпінками, що відвідали побережжя Франції, є одна чоловіча мішка, яка втратила в снігу на воєнному фронті у Франції та Бельгії — в Содевентоні, в Англії, пічуть будову майбутнього на снізі камінного моря (пристані). Мур буде довгий на 1270 метрів. Кожен з 76 колонів уніситиме 7000 тонн ваги. Будова моря буде тривати 20 літ.

— Катастрофи і нещастя. Біля Кракова зустріли наслідки привалюючих трояк дітей. І дитини врятовані. — Ратинича акція на материковому острові Казко триває далі. Після урядового справляння західна частина острова, де лежало 6 сіл, є зовсім опущена. Люди і хати, що їх захопили склади, правдоподібно затонули, бо рятують експедиції не дали в тому напрямі ніяких вислідів. Поближньому, що — являть ко-рабів, які в дні катастрофи вийшли з пристаней острова Целебес в напрямі Казко, потонули також. — В Імоліс у Злуч. Штатах заповнювалися одні з останніх днів 12 років смертних випадків наслідком соціального удару. — В Клермон-Феран, в Франції, зустрілися два літаки на висоті 30 метрів. Летун, ученик тамашньої авіаційної школи, збився на місце. — Містечко Люте в Німеччині (Палатин) впадало жертвою пожежі. Всі дома знищені. — Згоріло також містечко Шоби на Словаччині. — Біля Бонарі в степі Онтаріо в Злуч. Штатах упав літак з висоти 1500 метрів. Летун і два пасажирів убиті. 3-ох пасажирів важко ранених. — Біля Інсбруку наїхав поїзд на готельне авто. Авто з 6-ох пасажирів рознесено на кусні. — Шкоди наслідком виліту Амуру обчислені на 17 мільйонів карбованців. Вода залила 114 сіл з 41.000 гектарів засіву.

— Річні вістки. Нобіле звернувся до італ. міністерства заступства з проханням дозволити йому вернутися на острови Шпітцберген. Нобіле бажав взяти участь у рятуючій експедиції. — Авеліційний суд у Варшаві затвердив присуд смерті на 4-ох єврейських 6-ти. Йосифа Балаховича. — Арештований в Булашешті анімаліст Коштерпу Шімон вискочив підчас переслушування на польській мові з Н. поверхи, відкинувшись на місце.

— Конгрес есперантистів в Антверпені. В суботу 11-го з м. починявся в Антверпені XX конгрес есперантистів. Конгрес відбувся під почесним головуванням бельгійського короля Альберта І-ого і при участі 1.500 делегатів з усіх країн світу. Замітним явищем на сьогоднішньому конгресі есперантистів була чисельність, як звичайно, участь делегатів з таких країн, як: Аргентина, Японія, Китай, Індія, Персія, Нова Зеландія і т. п. Це є багатомовним доказом, що есперанто завойовує собі щораз більше «місця» прихильників по всьому світі. На конгресі брало участь 40 польських есперантистів. Репрезентовані були також уряди таких держав, як Зауцені Держави, Бразилія, Китай, Німеччина, Австрія, Голландія, Іспанія і Норвегія.

— Пошукування за Амурдасеном. Радянський криголаз «Сордо» нахилився в дні 3. з м. на 80-ому ступені північної ширини. Командант криголаза Веронін задумав відійти до Александрії, де він має намір знайти кригу такий величезний, як уможливила би спробу більшовицьких летунів відчалити даліше на північ у пошукуванні за Амурдасеном і групою Александрійського. Доводяться, що Амурдасен нахилився на острові Вікторії.

— Присирів до життя трупа. В Колонії довершили одні з тамашніх лікарів просто неймовірного чуда. Він перелік іншими здрігали у серце 80-літнього старця, який підлягав операції, внаслідок чого сильної жарови, смері на серцевий удар. Іншихі спрочинала, що серце пошло до живого биття і мердець повернувся до життя. Не зважає сумнівам, що жовдий вітері факт зазначував в історії медицини нову варту. Це перший позитивний результат у цілій історії сироб привертати життя серцю, що перестало виконувати свою важку роботу.

— Біля в Цюлопоті. Польська преса підносить аларм з приводу анімідування своїх немців до гри в казино в Цюлопоті, яка марширує Польщу на втрату 20 мільйонів доларів річно. 75 відсотків граців у Цюлопоті — це поляки, а які більшість програє весь свій маєток. Багато з них кидають відтак самоубійством. Є чутки, що цілий ряд анших осіб має зложити на руки президента Мосціського спеціальне прохання щодо передавання і затвердження окремого закону, який забороняє би полякам від загрози судової карі грати в Цюлопоті. Оскільки польський уряд поставився би прихильно до цього прохання, то без сумніву гаданий закон був би свого роду цікавим історичним документом.

З театру.

„Помста Йонка“, опера в 4 актах.

Ця нова польська опера, творцем якої є відомий композитор Валде-Валевський, є подю свого сюжету продовженням „Галки“ Монюшка. Не будемо подавати змісту цієї опери, тим більше, що прем'єра її відбулася ще перед військом місяцями, а значимі тільки, що той зміст її не являть переконуючий, а сама опера з музичного боку далеко не дорівнює „Галці“. Поминувши всілякі ремінісценції з інших опер, яких у „Помсті Йонка“ так багато, треба ще ствердити, що оркестральний бік цієї опери лише загалом багатий до багатства. Ситуації ратують дійсно гарні хори, основані на чисто народних мотивах. Ті хори в народній мові — це те найкраще, що ця опера має. „Помста Йонка“ — це друга опера, що йшла у варшавському сезоні під керівництвом міністерства, львівської опери, п. Льва Туркеліча. Присмо нам ствердити на отьому місці, що наш молодий, талановитий музикант виявляється як диригент також цієї опери найкраще зі свого невеликого ансамблю. Він провадив оркестру, хори і загалом всіх виконавців дивною рухом і диригував так справно, вміло і з такою повагою, щоб при пульті стояв старий, досвідчений капелан, а не молодий, початкувчий диригент. Оплески признавали, що співались по-можливому асці, падалися рішю заслужено як солістам так і керівничей пілої антави.

І. Н.

Театри.

Міський великий театр.

13-го зачинений

КІНО.

„Аполло“: „Китайський панугай“.
„Байка“: „Діалог з китайської діалогів“ і „Петера смерти“.
„Лейт“: „Мотосиклом понад хмари“ і „Діалог без віна“.
„Павло“: „Телефоністка із готельної централі“.
„Фатоморган“: „Любові“.

Пам'ятайте, що всім «ірки на нагробник» на могилі Івана Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10, і пош. на щадничу книжечку ч. 79.10.

Дописи.

КОМАРЯНИЩИНЯ (Спросування).

Покликується на постанови о оязування пресоного закону, прошу на поміщений в „Ділі“ ч. 164 з 26. липня 1928 допис з Комарянищани помістив отосе спростування: Неправдою є, що „холоди радикальний посол Микола Рогунський домігався про заповіщення наше віче в дні 8. липня в Горожані Великій, то скликав і собі радикальне віче до Горожані на день наперед, то є на 7. липня, однак мико сильної агітації на віче побудуло всього 10 радикалів, а з пізвості ще з десяток членів нашої партії, так, що посол Рогунський огіренний навіть не зачинав віча“, а зате правдою є, що підписаний ще в червні п. р. заповів виборчим листи ч. 21 спростувавши віче на 7. липня п. р. в Горожані Великій і віче не ще в червні оголосив; на так скликав мико віче мико злиного дощу виявилось стільки учасників, що сая місцевой читальні буда виборчим заповіска і віче відбулось по установлені програмі від год. 3 до 7. вечером та відбулось по дискусії довіря для У. С. Р. Р. в соборі. — Микола Рогунський, господар і член клубу Української Соціалістично-Радикальної Репрезентатії.

Всі українські діти до української школи! — Хто минає річку школу і посилає дитину до чужої школи, той ворог своєї дитини й української нації!

Оповідки.

„Вертеп Наших Днів“, Галактіона Чики і Ле-де:
Ворогів, висторок 14/8
Микудичин, середя 15/8
Надвірна, четвер 16/8
Содотинія, п'ятниця 17/8
Богородичин, субота 18/8
Станіславів, неділя 19/8 237 2—4
Новий Український Театр під дир. Панаса Карабієвича.
Ришно:
13.VIII. Гейша.
14.VIII. Маруся Богуславка.
15.VIII. Біла.
16.VIII. Ой не ходи Грицю.

Комахи ідуть рука в руку зі смертю.

Необхідна оборона проти наслідком, які приносять до мешкання заразики різних недуг і докучаючи, не дають нам спокою.

Борімся з ними при допомозі ФЛІТУ.

Як наслідок зовгих старань і дослідів, ФЛІТ є найкращим засобом, що підлягає нищити мух, комарів, блонних, прусаки та інші комахи. ФЛІТ доходить до всіх місць, де вони живуть, убиваючи в них.

Набувати можна у всіх аптеках і аптичних складах.

Центральне заступництво в Польщі

„Standard Nobel w Polsce“ S. A.
Centra-Warszawa, Al. Jerozolimska 57.

Власні склади і представництва у всіх великих містах Польщі.

Жадайте жовтої баночки з чорною емаллю.

НИЩИТЬ:

Мухи, комарі, міль, комахи, блонні, блощиці, прусаки і всілякі інші комахи з їх гніздами.

Для досягнення найкращих результатів користуйтеся ручними розпорощувачами.

Дрібні оголошення.

ПЛАТИМО високі ціни за зодоту, брілянти і перли Домбчевські-Розважєвські, Львів Готель (Жоржа), вул. Академічна ч. 2. Оцінка безплатно. 2481 8—2

КАВАЛІР 42 ЛІТ висхід, добре ситуований урядник, шляхотний, симпатичний, з браку знайомості і часу, нею дорогою шукає широкі і вірної товаришки життя. Особи з доброї родини, інтелігентної, субтельної, лагідної владі, працьовитої, господарної і опадної, соціальної доматорки. Молоді, здорові, середнього росту брутнати, мають першенство. — Зголошення з фотографією. — Дискреція і зворот, річ чести — до Адміністрації „Діла“ під „Культура Духа“ чорні очі — любов. 239 2—3

ЯВОРІВ. — Учителюка, прийме на ставку учениці української гімназії. — Зголошення: Управа української гімназії в Яворові. 229 2—2

КРУГЛА СИРОТА шве, гачкує шапки, шапки, светери, камізольки, лишиває обрус, мапи, серветки й інші річі — рада знайти місце при родині. — Зголошення: Адміністрація „Діла“ під: Сирота. 1—3

ПРИЙМУ учителя до двох учнів (П. гімн. і П. нар.). Вимагана знання гри на скрипці в позиціях і есент на мандоліні. — Микола Білинський, нав. суду в Борні. 240 1—1

РУТИНОВАНОГО коніпінента прийме від 1. вересня п. р. Д-р Бохєвський адвокат у Збаражі. В оголошення подати дотепершню пріятку і вигоди. 242 1—3

ПРИЙМУ учениці на ставку. — Костецька вул. Курцова ч. 18. 236 2—3

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СІРІБНІ ВІРОБИ продає за готівку і на рати від десятих літ у цілім краю зівська фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Маріївська 5. Купую брілянти, золоту, срібло, плачу найвищі ціни. 3 108-1

УЧЕНИЦІ (КИ) в інших клас знайдуть приміщення при інтелігентній родині. — Зголошення до Адміністрації під „Добра опіка“. 231 2—3

ПОТРІБНА на село жінка інтелігентна середніх літ, здорова, до зарплати доху, кулі і домашнього господарства у старшого, самотнього селянина-хазяїна. — Зголошення з усілякими до Пароха-ного Уряду в Михалевичах, пошта: Дрогобич. 226 2—2

ПРИЙМУ учеників на ставку. Харі і опіка заповнені. Гвоздичка, Львів, Личаківська 15/П. 243 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

На запити — подаємо до відомо, що кидили виробу фабрики

Ст. Галана в Глинянах продає у Львові фірма

О. СТЕФАНОВИЧ (раніше Р. ЗУБИК) вул. Галицька ч. 16.

Гарні нові взори. Вовна тільки першої сорти. 227 Ціни приступні. 1—3

Лічничо-купелеве і кліматичне Заведення

ЗЕЛЕМЯНКА.

На висоті 300 метрів над уроненем моря На гілці Львів-Львівське, стація в місті

Мінеральні купелі: в соляній залізно-йодово-бромові.

Поручає кімнати з балконами з повним удержанням і обслугою.

Ціни дуже приступні, а з днем 15. серпня будуть знижені (8—10 зл. від особи). 141 1—2

Зголошення приймає і уділяє інформації Управа Лічничого Заведення ЗЕЛЕМЯНКА в Гребені.